

Cestovné náhrady sa poskytujú:

- zamestnancom v pracovnom pomere alebo v štátnozamestnaneckom pomere, ak osobitný predpis neustanovuje inak (zákon o štátnej službe v znení neskorších predpisov),
- členom družstiev, ak podľa stanov podmienkou členstva je aj pracovný vzťah,
- fyzickým osobám činným na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ak je to v dohode o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru dohodnuté,
- ďalším určeným osobám (napr. zahraniční zamestnanci, ktorí vykonávajú pracovné cesty u slovenského zamestnávateľa na základe dohody o vzájomnej výmene zamestnancov, rodinným príslušníkom zamestnanca, ktorý má podľa pracovnej zmluvy výkon práce v zahraničí, členom orgánov právnickej osoby, ak medzi právnickou osobou a členom orgánu nie je uzavretý pracovnoprávny vzťah, osobám, ktoré plnia pre zamestnávateľa činnosti, ak medzi zamestnávateľom a osobou nie je uzatvorený žiadny právny vzťah a poskytovanie náhrad je dohodnuté),
- dočasne prideleným zamestnancom pri pracovných cestách počas dočasného pridelenia.

Zamestnancovi nepatrí náhrada, ak mu je preukázane poskytnutá inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou v plnom rozsahu a výške. Ak fyzická osoba alebo právnická osoba preukázane poskytne zamestnancovi náhradu čiastočne, zamestnávateľ poskytne zostávajúcu časť náhrady do rozsahu a výšky podľa tohto zákona.

Pracovná cesta je čas od nástupu zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta, ako je jeho pravidelné pracovisko, vrátane výkonu práce v tomto mieste do skončenia tejto cesty.

Pravidelné pracovisko je miesto písomne dohodnuté so zamestnancom. Ak také miesto nie je dohodnuté, je

pravidelným pracoviskom miesto výkonu práce dohodnuté v pracovnej zmluve alebo v dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Ak ide o zamestnancov, ktorým častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, možno ako pravidelné pracovisko dohodnúť aj miesto pobytu (trvalý pobyt alebo prechodný pobyt). Ak má zamestnanec na základe dohody o vykonaní práce výkon práce v mieste mimo miesta pobytu, môže s ním zamestnávateľ v tejto dohode dohodnúť, že mu poskytne i pri ceste z miesta pobytu do miesta výkonu práce a späť náhrady ako pri pracovnej ceste.

Pravidelné pracovisko zamestnanca vyslaného na pracovnú cestu počas dočasného pridelenia je miesto jeho výkonu práce počas dočasného pridelenia dohodnuté v dohode o dočasnom pridelení alebo v pracovnej zmluve.

Rodina zamestnanca je jeho manžel, vlastné deti, osvojené deti, deti zverené zamestnancovi do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu, vlastní rodičia, osvojiteľia, opatrovníci, pestúni, prípadne ďalšie osoby žijúce v domácnosti so zamestnancom, ak majú pobyt na území Slovenskej republiky.

Poskytovanie náhrad

Zamestnávateľ vysielajúci zamestnanca na pracovnú cestu **písomne určí miesto jej nástupu, miesto výkonu práce, čas trvania, spôsob dopravy a miesto skončenia pracovnej cesty**; môže určiť aj ďalšie podmienky pracovnej cesty. Zamestnávateľ je pritom **povinný prihliadať na oprávnené záujmy zamestnanca**.

Zamestnávateľ **sa môže** so zamestnancom pri určovaní podmienok pracovnej cesty **dohodnúť** na prerušení pracovnej cesty **z dôvodov na strane zamestnanca**; prerušenie pracovnej cesty sa môže uskutočniť v období pred začatím výkonu práce na pracovnej ceste alebo v období po skončení výkonu práce na pracovnej ceste, alebo súčasne aj

v období pred začiatkom výkonu práce a po skončení výkonu práce.

Zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí

- náhrada preukázaných **cestovných** výdavkov,
- náhrada preukázaných výdavkov za **ubytovanie**,
- **stravné**,
- náhrada preukázaných potrebných **vedľajších** výdavkov,
- náhrada preukázaných cestovných výdavkov za cesty **na návštevu jeho rodiny** do miesta pobytu alebo medzi zamestnávateľom a zamestnancom vopred dohodnutého miesta pobytu rodiny na území Slovenskej republiky, ak podľa určených podmienok pracovná **cesta trvá viac ako sedem po sebe nasledujúcich** kalendárnych dní, a to **každý týždeň**, ak nie je v kolektívnej zmluve, prípadne v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode so zamestnancom dohodnutá táto náhrada za dlhší čas, najdlhšie však za jeden mesiac; podmienky poskytovania uvedenej náhrady platia iba pre tuzemské pracovné cesty.

Praktická rada: Ak ste ako zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu s nástupom na ňu v pondelok v 1. týždni, s návratom vo štvrtok v ďalšom týždni, pracovná cesta trvá viac ako 7 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní, teda je týmto splnená zákonná podmienka a vy máte nárok na náhradu cestovných výdavkov za účelom návštevy rodiny počas víkendu. V prípade, že ste vyslaný na pracovnú cestu v stredu v 1. týždni, s návratom v pondelok v ďalšom týždni, podmienka 7 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní trvania pracovnej cesty podľa doby trvania pracovnej cesty, ktorú určuje zamestnávateľ v rámci podmienok pracovnej cesty nie je splnená a teda nemáte nárok na náhradu cestovných výdavkov za účelom návštevy rodiny.

Z toho vyplýva, že na vznik nároku stačí, ak pracovná cesta trvá viac ako 7 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní a to podľa doby trvania pracovnej cesty, ktorú určuje zamestnávateľ v rámci podmienok pracovnej cesty. Vtedy máte nárok na náhradu cestovných výdavkov pri ceste na návštevu svojej

rodiny. Naopak, neznamena to, že nárok na návštevu máte až potom, čo ste už 7 kalendárnych dní na pracovnej ceste.

Stravné

Zamestnancovi patrí stravné **za každý kalendárny deň** pracovnej cesty za podmienok ustanovených týmto zákonom. **Suma** stravného je ustanovená v závislosti **od času trvania** pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania pracovnej cesty je rozdelený na **časové pásma**

- 5 až 12 hodín,
- nad 12 hodín až 18 hodín,
- nad 18 hodín.

Ak zamestnávateľ vyslaním na pracovnú cestu, ktorá **trvá menej ako 5 hodín**, neumožní zamestnancovi stravovať sa zvyčajným spôsobom, môže mu poskytnúť stravné až do sumy stravného ustanovenej pre časové pásmo 5 až 12 hodín alebo zabezpečiť bezplatné stravovanie.

Ak zamestnanec, ktorému častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, vykoná počas

1. kalendárneho **dňa viac pracovných ciest**, z ktorých každá trvá menej ako 5 hodín, pričom celkový **súčet trvania** týchto pracovných ciest je **5 hodín a viac**, patrí zamestnancovi **stravné za celkový čas trvania** týchto pracovných ciest,
2. **dvoch** kalendárnych **dní** pracovnú cestu, ktorá trvá v **každom** kalendárnom dni **menej ako 5 hodín** a ktorá **celkovo** trvá **najmenej 5 hodín**, patrí zamestnancovi stravné v sume ustanovenej pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
3. **jednej pracovnej zmeny v rámci dvoch kalendárnych dní viac pracovných ciest**, z ktorých každá trvá menej ako 5 hodín, pričom celkový súčet trvania týchto pracovných ciest je 5 hodín a viac, patrí zamestnancovi stravné za celkový čas trvania týchto pracovných ciest.

So zamestnancom, ktorému častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, možno v pracovnej zmluve alebo v dohode o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru **dohodnúť odchyľne** od tohto zákona **podmienky** na poskytovanie stravného, ako **aj nižšie sumy** stravného, **najviac však o 5 %** z ustanovenej sumy stravného.

Ak má zamestnanec na pracovnej ceste **preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie** v celom rozsahu, zamestnávateľ mu stravné **neposkytuje**.

Ak má zamestnanec na pracovnej ceste preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie **čiasťočne**, zamestnávateľ stravné určené podľa predchádzajúcich **kráti** o

- **25 %** za **bezplatne** poskytnuté **raňajky**,
- **40 %** za **bezplatne** poskytnutý **obeda**
- **35 %** za **bezplatne** poskytnutú **večeru**

z ustanovenej sumy stravného pre časové **pásmo nad 18 hodín** alebo z najvyššej dohodnutej sumy stravného, medzi zamestnancom a zamestnávateľ v pracovnej zmluve alebo v dohodách o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (možnosť dohodnúť nižšie sumy stravného platí iba pre skupinu zamestnancov, ktorým častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania).

Ak má zamestnanec na pracovnej ceste v rámci ubytovacích služieb preukázane poskytnuté raňajky, zamestnávateľ stravné kráti spôsobom ustanoveným v predchádzajúcom odseku, t. j. o 25 %.

Zamestnávateľ **stravné nekráti** hore uvedenými spôsobmi, ak zamestnanec nemohol využiť zabezpečené jedlo alebo poskytnuté raňajky z dôvodov, ktoré nezavinil.

Za preukázanie zabezpečeného jedla alebo poskytnutých raňajok sa považuje aj vyhlásenie zamestnanca o tejto skutočnosti vo vyúčtovaní náhrad.

Po dobu prerušenia pracovnej cesty z dôvodu návštevy rodiny zamestnanca alebo po dobu dohodnutého prerušenia pracovnej cesty z dôvodov na strane zamestnanca, stravné zamestnancovi nepatrí.

Praktická rada: Ak ako zamestnanec vykonávate dvojdňovú pracovnú cestu s tým, že v 1. deň trvá pracovná cesta od 14.00 hod. do 24.00 hod., teda 10 hodín, 2. deň trvá vaša pracovná cesta od 00.00 hod. do 03.00 hod., teda 3 hodiny. Spolu ste sa zúčastnili na pracovnej ceste 13 hodín. Za prvý deň vám patrí stravné za časové pásmo 5 až 12 hodín, keďže pracovná cesta trvala 10 hodín a stravné sa poskytuje za každý deň samostatne. Za druhý deň nemáte nárok na stravné, pretože pracovná cesta trvala menej ako 5 hodín.

Sumy stravného sú stanovené pre časové pásma (opatrenie MPSVR SR č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného) na:

- 5,10 € pre časové pásmo 5 hodín až 12 hodín,
- 7,60 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
- 11,60 € pre časové pásmo nad 18 hodín.

Náhrady pri dočasnom pridelení, pri vyslaní do štátu Európskej únie a pri vzniku pracovného pomeru

Zamestnávateľ môže **počas dočasného pridelenia** poskytnúť zamestnancovi náhrady najviac v rozsahu a do výšky ako pri pracovnej ceste. Ak je zamestnanec vyslaný **do členského štátu Európskej únie**, patria mu náhrady v rozsahu a vo výške **ako pri zahraničnej pracovnej ceste**.

Zamestnávateľ môže pri vzniku pracovného pomeru poskytovať náhrady zamestnancovi **najviac v rozsahu a do výšky ako pri pracovnej ceste**; o poskytovaní náhrad môže zamestnávateľ **rozhodnúť najneskôr do 90 kalendárnych dní od vzniku pracovného pomeru**.

Zamestnancovi, ktorému sa poskytuje stravné počas vyslania do členského štátu Európskej únie alebo pri vzniku pracovného pomeru a ktorý je v tom čase vyslaný na pracovnú cestu, poskytuje zamestnávateľ stravné, ktoré je pre zamestnanca výhodnejšie.

V prípadoch dočasného pridelenia, vyslania do členského štátu Európskej únie a vzniku pracovného pomeru môže zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi aj náhradu preukázaných sťahovacích výdavkov.

Náhrady pri ceste v súvislosti s mimoriadnym výkonom práce mimo rozvrhu pracovných zmien

Zamestnancovi patrí za cesty vykonané v súvislosti s mimoriadnym výkonom práce mimo rozvrhu pracovných zmien do miesta pravidelného pracoviska na príkaz zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom a späť náhrada preukázaných cestovných výdavkov; náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách (pozri ďalej) nie sú týmto dotknuté.

Náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

Ak sa zamestnanec **písomne** dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná **náhrada za každý 1 km jazdy** a **náhrada za spotrebované pohonné látky**; ak zamestnanec použije cestné motorové vozidlo na žiadosť

zamestnávateľa, zamestnávateľ sa nemôže so zamestnancom dohodnúť na inej výške náhrady.

Ak zamestnanec použije súkromné vozidlo na žiadosť zamestnávateľa, zamestnávateľ sa nemôže dohodnúť so zamestnancom na inej výške náhrady a to vo výške ceny cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy. V tomto prípade mu musí poskytnúť zamestnancovi sumu základnej náhrady a náhradu za spotrebované pohonné látky.

Ak zamestnanec použije súkromné vozidlo na svoju žiadosť, zamestnávateľ má dve možnosti uznania výdavkov, a to

- poskytne zamestnancovi sumu základnej náhrady za 1 km jazdy a náhradu výdavkov za spotrebované pohonné látky, alebo
- sa môže dohodnúť so zamestnancom na inej výške náhrady, a to vo výške ceny cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy.

Suma základnej náhrady je ustanovená pre **jednostopové** vozidlá a **trojkolky** a pre **osobné cestné motorové vozidlá** (opatrenie MPSVR SR č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách) na:

- 0,053 € pre jednostopové vozidlá a trojkolky,
 - 0,193 € pre osobné cestné motorové vozidlá
- za každý 1 km jazdy.** Pri použití **prívesu** k osobnému cestnému motorovému vozidlu sa základná náhrada zvýši o 15 %.

Sumu základnej náhrady **pre nákladné automobily, autobusy a traktory** dohodne zamestnávateľ so zamestnancom.

Náhrada za spotrebované pohonné látky patrí zamestnancovi podľa cien pohonných látok platných v čase použitia cestného motorového vozidla, **prepočítaných** podľa spotreby pohonných látok uvedenej **v technickom**

preukaze cestného motorového vozidla alebo v osvedčení o evidencii cestného motorového vozidla (ďalej len "technický preukaz").

Cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť s pracovnou cestou (ďalej len "doklad o kúpe"). Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. **Ak zamestnanec nepreukáže** cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len "štatistický úrad").

Spotreba podľa technického preukazu **sa použije takto:**

- ak je v technickom preukaze uvedená spotreba len podľa príslušnej slovenskej technickej normy, na výpočet sa použije spotreba podľa tejto normy; pri jazde cestného motorového vozidla v meste sa spotreba určená podľa slovenskej technickej normy zvýši o 40%,
- ak je v technickom preukaze uvedená spotreba podľa slovenskej technickej normy aj predpisu Európskej hospodárskej komisie alebo len podľa predpisu Európskej hospodárskej komisie, na výpočet sa použije spotreba podľa predpisu Európskej hospodárskej komisie vypočítaná aritmetickým priemerom; pri jazde cestného motorového vozidla v meste sa použije spotreba určená na jazdu v meste,
- ak je v technickom preukaze uvedená spotreba podľa osobitného predpisu 8a) v členení na mestský cyklus, mimomestský cyklus a kombinovaný cyklus, na výpočet sa použije spotreba zodpovedajúca príslušnému cyklu premávky alebo kombinácii jednotlivých cyklov premávky, odvodených od konkrétneho režimu jazdy cestného motorového vozidla,

- ak je v technickom preukaze cestného motorového vozidla uvedená spotreba podľa osobitného predpisu bez členenia na cykly, na výpočet sa použije spotreba podľa tohto osobitného predpisu; pri jazde cestného motorového vozidla v meste sa spotreba zvýši o 20%.

Ak je pohonnou látkou plyn alebo plyn v kombinácii s inou pohonnou látkou, spôsob výpočtu náhrad za spotrebované pohonné látky za jednotlivé pohonné látky dohodne zamestnávateľ so zamestnancom na základe podmienok pracovnej cesty, cien pohonných látok a spotreby. Ak je v technickom preukaze uvedená spotreba oboch pohonných látok, pri dohode medzi zamestnancom a zamestnávateľom sa prihliadne aj na túto spotrebu.

Ak sa spotreba v technickom preukaze nezhoduje so skutočnou spotrebou alebo sa spotreba v technickom preukaze neuvádza, pre výpočet náhrady za spotrebované pohonné látky sa použije spotreba podľa technického preukazu cestného motorového vozidla rovnakého typu, s rovnakým objemom valcov motora a s rovnakým druhom pohonnej látky, alebo spotreba preukázaná dokladom vydaným osobou, ktorej bola udelená autorizácia alebo doplňujúce údaje výrobcu, dovozcu alebo predajcu preukazujúce spotrebu alebo inú spotrebu.

Zamestnávateľ môže so zamestnancom písomne dohodnúť poskytovanie náhrady za použitie cestného motorového vozidla v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy; uvedené platí iba v prípade, ak sa cestné motorové vozidlo na pracovnú cestu použije na žiadosť zamestnanca.

Náhrady pri zahraničných pracovných cestách

Na poskytovanie náhrad pri zahraničných pracovných cestách vrátane iných náhrad a vyšších náhrad sa vo všeobecnosti vzťahujú ustanovenia uvedené hore.

Zamestnancovi, ktorý je vyslaný na zahraničnú pracovnú cestu a po túto dobu mu patrí podľa medzinárodnej zmluvy alebo podľa podmienok a sadziieb na základe rozhodnutia orgánov alebo inštitúcií Európskej únie náhrada alebo náhrada obdobných výdavkov v nižšom rozsahu a v nižšej výške ako podľa tohto zákona, poskytne zamestnávateľ náhradu v rozsahu a vo výške rozdielu medzi nárokom podľa tohto zákona a náhradou poskytovanou podľa medzinárodnej zmluvy alebo podľa podmienok a sadziieb na základe rozhodnutia orgánov alebo inštitúcií Európskej únie.

Zamestnancovi, ktorý je vyslaný na zahraničnú pracovnú cestu a po túto dobu mu patrí podľa medzinárodnej zmluvy alebo podľa podmienok a sadziieb na základe rozhodnutia orgánov alebo inštitúcií Európskej únie náhrada alebo náhrada obdobných výdavkov v rovnakom alebo vo vyššom rozsahu a v rovnakej alebo vo vyššej výške ako podľa tohto zákona, zamestnávateľ náhradu podľa tohto zákona neposkytne.

Komerčné poistenie

Zamestnancovi pri zahraničnej pracovnej ceste patrí **náhrada preukázaných výdavkov za poistenie nevyhnutných liečebných nákladov** v zahraničí; táto náhrada zamestnancovi **nepatrí**, ak ho takto **poistil zamestnávateľ**. Zamestnancovi pri zahraničnej pracovnej ceste **môže zamestnávateľ poskytnúť náhradu preukázaných**

výdavkov aj na iné druhy poistenia; táto náhrada zamestnancovi nepatrí, ak ho takto poistil zamestnávateľ.

Náhrada výdavkov za povinné očkovanie a odporúčané očkovanie

Zamestnancovi, ktorý je vyslaný na zahraničnú pracovnú cestu **do tropických oblastí** alebo do **inak zdravotne obťažných** oblastí, patrí náhrada preukázaných výdavkov za povinné očkovanie a za očkovanie odporúčané Svetovou zdravotníckou organizáciou alebo Úradom verejného zdravotníctva.

Náhrada výdavkov za cesty na návštevu rodiny

Ak sa zamestnanec so zamestnávateľom pri vyslaní na zahraničnú pracovnú cestu **písomne dohodne** na návšteve rodiny zamestnanca v mieste jej pobytu alebo v dohodnutom mieste pobytu rodiny na území Slovenskej republiky, patrí zamestnancovi náhrada písomne dohodnutých výdavkov, **najviac** v rozsahu, do výšky a za podmienok **ako pri zahraničnej pracovnej ceste**.

Stravné

Pri zahraničnej pracovnej ceste zamestnancovi patrí **za každý kalendárny deň** zahraničnej pracovnej cesty za podmienok ustanovených týmto zákonom **stravné v eurách alebo v cudzej mene**. Stravné v cudzej mene je ustanovené v závislosti od času trvania zahraničnej pracovnej cesty mimo územia Slovenskej republiky v kalendárnom dni, pričom čas trvania zahraničnej pracovnej cesty mimo územia Slovenskej republiky je rozdelený **na časové pásma**

- do 6 hodín vrátane,
- nad 6 hodín až 12 hodín,
- nad 12 hodín.

Základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách ustanovuje opatrenie Ministerstva financií SR č. 401/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách.

Praktická rada: *Základné sadzby stravného v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách:* napr. pri zahraničnej pracovnej ceste do Českej republiky je to 600 českých korún, pri ceste do Francúzska je to 45 €, pri pracovnej ceste do Maďarska 39 €, do Talianska 45 €, na Ukrajinu 37 amerických dolárov.

Ak zahraničná pracovná cesta mimo územia Slovenskej republiky **trvá** v kalendárnom dni

- **do 6 hodín vrátane**, patrí zamestnancovi stravné vo výške **25 %** zo základnej sadzby stravného,
- **nad 6 hodín až 12 hodín**, patrí zamestnancovi stravné vo výške **50 %** zo základnej sadzby stravného,
- **nad 12 hodín**, patrí zamestnancovi stravné **v sume základnej sadzby** stravného.

Stravné v eurách alebo v cudzej mene za kalendárny deň poskytne zamestnávateľ zamestnancovi v mene a vo výške stravného ustanoveného pre krajinu, v ktorej zamestnanec **strávi** v kalendárnom dni **najviac hodín**. Ak zamestnanec strávi v kalendárnom dni **rovnaký počet hodín vo viacerých krajinách**, zamestnávateľ poskytne stravné v eurách alebo v cudzej mene, ktoré je **pre zamestnanca výhodnejšie**. V prípade leteckého spôsobu dopravy sa za rozhodujúci čas pre posúdenie času stráveného v jednotlivých krajinách považuje čas odletu lietadla podľa letového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak (pozri ďalej text Vylúčenie súbehu náhrad).

So zamestnancom, ktorému častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, možno dohodnúť v pracovnej zmluve alebo v dohode o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru odchyľne od tohto zákona podmienky na

poskytovanie stravného v eurách alebo v cudzej mene, ako aj nižšie stravné, ako je ustanovené, najviac však **o 5 %**.

Ak má zamestnanec na zahraničnej pracovnej ceste **preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie** v celom rozsahu, zamestnávateľ mu stravné **neposkytuje**. Ak má zamestnanec na zahraničnej pracovnej ceste preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie **čiastočne**, zamestnávateľ určené stravné **kráti** o:

- **25 %** za bezplatne poskytnuté **raňajky**,
- **40 %** za bezplatne poskytnutý **obed** a
- **35 %** za bezplatne poskytnutú **večeru**

z ustanovenej sumy stravného pre časové pásmo nad 12 hodín alebo z najvyššej dohodnutej sumy stravného medzi zamestnancom a zamestnávateľom v pracovnej zmluve alebo v dohodách o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (možnosť dohodnúť nižšie sumy stravného platí iba pre skupinu zamestnancov, ktorým častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania).

Ak má zamestnanec na zahraničnej pracovnej ceste preukázane **poskytnuté raňajky v rámci ubytovacích služieb**, zamestnávateľ stravné kráti spôsobom ustanoveným v predchádzajúcom odseku.

Zamestnávateľ stravné v eurách alebo v cudzej mene **nekráti** hore uvedeným spôsobom, **ak zamestnanec nemohol využiť** zabezpečené jedlo alebo poskytnuté raňajky z dôvodov, ktoré nezavinil.

Za preukázanie zabezpečeného jedla alebo poskytnutých raňajok sa považuje aj vyhlásenie zamestnanca o tejto skutočnosti vo vyúčtovaní náhrad.

Po dobu prerušenia zahraničnej pracovnej cesty z dôvodu návštevy rodiny alebo po dobu dohodnutého prerušenia zahraničnej pracovnej cesty z dôvodov na strane zamestnanca stravné v eurách alebo v cudzej mene zamestnancovi nepatrí.

Vreckové

Zamestnávateľ **môže** pri zahraničnej pracovnej ceste poskytnúť zamestnancovi popri nárokovej náhrade preukázaných potrebných vedľajších výdavkov aj paušálnu náhradu vreckové v eurách alebo v cudzej mene, a to **najviac do výšky 40 %** ustanoveného stravného. Po dobu prerušenia zahraničnej pracovnej cesty z dôvodu návštevy rodiny alebo po dobu dohodnutého prerušenia zahraničnej pracovnej cesty z dôvodov na strane zamestnanca vreckové v eurách alebo v cudzej mene zamestnancovi nepatrí.

Náhrada výdavkov za pohonné látky

Pri poskytovaní náhrad za používanie cestných motorových vozidiel patrí zamestnancovi **pri zahraničnej pracovnej ceste v členskom štáte eurozóny alebo** v treťom štáte, ktorý zaviedol euro na základe menovej dohody uzavretej s Európskym spoločenstvom (ďalej len "tretí štát"), náhrada za spotrebované pohonné látky v eurách za kilometre prejazdené mimo územia Slovenskej republiky, prípadne aj za kilometre alebo ich časť prejazdené na území Slovenskej republiky od času prechodu slovenskej štátnej hranice do miesta skončenia zahraničnej pracovnej cesty a to **na základe preukázanej ceny pohonnej látky dokladom o kúpe mimo územia SR; ak** zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky v eurách **viacerými dokladmi** o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. **Ak zamestnanec nepreukáže cenu** pohonnej látky dokladom o kúpe mimo územia Slovenskej republiky, na výpočet sa použije cena pohonnej látky v eurách, ktorá platila v čase nástupu na zahraničnú pracovnú cestu v členskom štáte eurozóny alebo v treťom štáte alebo cena pohonnej látky v eurách, ktorá platila v čase nástupu na zahraničnú pracovnú cestu v Slovenskej republike zistená štatistickým úradom.

Pri poskytovaní náhrad za používanie cestných motorových

vozidiel patrí zamestnancovi pri zahraničnej pracovnej ceste **v štáte, ktorý nie je členským štátom eurozóny alebo tretím štátom**, náhrada za spotrebované pohonné látky v cudzej mene za kilometre prejazdené mimo územia Slovenskej republiky, prípadne aj za kilometre alebo ich časť prejazdené na území Slovenskej republiky od času prechodu slovenskej štátnej hranice do miesta skončenia zahraničnej pracovnej cesty a to **na základe preukázanej ceny pohonnej látky dokladom o kúpe mimo územia SR**; ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky v rovnakej cudzej mene **viacerými dokladmi o kúpe**, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. **Ak zamestnanec nepreukáže cenu** pohonnej látky v cudzej mene dokladom o kúpe mimo územia Slovenskej republiky, na výpočet sa použije cena pohonnej látky v cudzej mene, ktorá platila v čase nástupu na zahraničnú pracovnú cestu v štáte, ktorý nie je členským štátom eurozóny alebo tretím štátom, alebo cena pohonnej látky v eurách, ktorá platila v čase nástupu na zahraničnú pracovnú cestu v Slovenskej republike zistená štatistickým úradom.

Vylúčenie súbehu náhrad

Pri zahraničnej **pracovnej ceste patrí zamestnancovi za čas pracovnej** cesty na území Slovenskej republiky stravné v eurách v rozsahu a za podmienok ako pri tuzemskej pracovnej ceste.

Pri **zahraničnej pracovnej ceste, ktorá sa začína a končí na území SR**, je na vznik nároku na náhrady poskytované v eurách alebo v cudzej mene rozhodujúci čas prechodu slovenskej štátnej hranice, odlet a prílet lietadla podľa letového poriadku alebo príchod a odchod lode z prístavu, v ktorom sa vykonáva vstupná a výstupná hraničná kontrola. Pri **zahraničnej pracovnej ceste, ktorá sa začína a končí v zahraničí**, sú na vznik nároku na náhrady poskytované v

eurách alebo v cudzej mene rozhodujúce podmienky pracovnej cesty určené zamestnávateľom.

Pri **zahraničnej pracovnej ceste, ktorá sa začína na území SR a končí sa v zahraničí**, a pri **zahraničnej pracovnej ceste, ktorá sa začína v zahraničí a končí sa na území SR**, na posúdenie rozhodujúcich časov na vznik nároku na náhrady poskytované v eurách alebo v cudzej mene sa primerane uplatnia ustanovenia predchádzajúcich odsekov.

Náhrady pri výkone práce v zahraničí

Zamestnancovi s miestom výkonu práce dohodnutom v pracovnej zmluve v zahraničí patrí za dni cesty do miesta výkonu práce v zahraničí a späť a pri pracovných cestách v zahraničí náhrada ako pri zahraničnej pracovnej ceste; pri pracovných cestách na územie SR za čas strávený na území SR **patria zamestnancovi náhrady ako pri pracovnej ceste**.

Ak zamestnanca **nasledujú do miesta výkonu práce v zahraničí aj osoby, ktoré sa považujú za**

rodinu zamestnanca, možno zamestnancovi poskytnúť za dni cesty do tohto miesta a späť náhradu preukázaných cestovných výdavkov, preukázaných ubytovacích výdavkov a preukázaných potrebných vedľajších výdavkov, ktoré vznikli týmto osobám. Nasledovaním sa rozumie aj cestovanie súčasne so zamestnancom do miesta výkonu práce v zahraničí a späť.

Predchádzajúce odseky **sa nevzťahujú** na zamestnanca, ktorý denne dochádza zo SR do miesta výkonu práce v zahraničí.

Dalšie povinnosti

Zamestnanec je povinný do 10 pracovných dní odo dňa skončenia pracovnej cesty alebo inej skutočnosti zakladajúcej nárok na náhrady podľa tohto zákona predložiť zamestnávateľovi písomné doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad a vrátiť nevyúčtovaný preddavok, ak nie je v kolektívnej zmluve, alebo v písomnej dohode so zamestnancom dohodnutá, alebo vo vnútornom predpise

zamestnávateľa určená dlhšia doba, najdlhšie však do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola pracovná cesta alebo iná skutočnosť zakladajúca nárok na náhrady skončená.

Zamestnávateľ je povinný do 10 pracovných dní odo dňa predloženia písomných dokladov vykonať vyúčtovanie pracovnej cesty alebo inej skutočnosti zakladajúcej nárok na náhrady podľa tohto zákona a uspokojiť nároky zamestnanca, ak nie je v kolektívnej zmluve, alebo v písomnej dohode so zamestnancom dohodnutá, alebo vo vnútornom predpise zamestnávateľa určená dlhšia doba, najdlhšie však do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom boli predložené písomné doklady. V tejto lehote sú náhrady aj splatné.

Čas, ktorý na pracovnej ceste spadá do pracovného času zamestnanca, strávený bez jeho zavinenia inak ako plnením pracovných úloh, sa na účely náhrad považuje za výkon práce.